



Pilar 3

Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriften del IX

31. DESEMBER 2018 – BIEN SPAREBANK ASA

INNHold

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET	3
2. KONSOLIDERING.....	3
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv	3
3. KAPITALKRAV.....	3
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2 Bufferkrav	4
3.3 Uvektet kjernekapitalandel	4
4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO.....	5
4.1 Definisjon misligholdte engasjement:.....	5
4.2 Metode for beregning av nedskrivninger	5
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	6
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	6
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	7
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	7
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	7
4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler	8
4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater.....	8
5. EGENKAPITALPOSISJONER.....	9
6. RENTERISIKO.....	9
7. STYRING OG KONTORLL AV RISIKO	10
7.1 Innledning	10
7.2 Organisering og ansvar.....	10
8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL.....	12

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2018 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Banken har pr 31.12.18 ingen datterselskaper eller tilknyttede selskaper.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen på neste side viser sammensetningen av bankens ansvarlige kapital og beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning		
	2018	2017
Innbetalt aksjekapital/egenkapital/beviskapital	150.454	150.454
Overkursfond	124.571	124.636
Annen egenkapital	74.491	54.785
Sum egenkapital	349.516	329.874
Frdrag for immaterielle eiendeler	0	-552
Utsatt skatt	0	138
Frdrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-39.456	-24.133
Sum ren kjernekapital	310.059	305.327
Fondsobligasjoner	30.000	30.000
Frdrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.		-3.017
Sum kjernekapital	340.059	332.311
Ansvarlig lånekapital	40.000	39.943
Frdrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.		-3.017
Sum tilleggskapital	40.000	36.927
Netto ansvarlig kapital	380.059	369.238

Pilar 3

Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	2018	2017
Stater og sentralbanker	-	-
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	17.045	25.880
Offentlige foretak	-	-
Multilaterale utviklingsbanker	-	-
Internasjonale organisasjoner	-	-
Institusjoner	17.681	13.703
Foretak	71.573	111.122
Massemarkedsengasjementer	-	-
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	1.589.000	1.345.781
Forfalte engasjementer	8.873	17.193
Høyrisiko-engasjementer	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	24.171	15.446
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	7.605	1.825
Andeler i verdipapirfond	4.104	3.777
Egenkapitalposisjoner	34.952	32.946
Øvrige engasjementer	28.463	32.716
CVA-tillegg	-	-
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.803.466	1.600.389
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	151.118	138.202
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	-	-
Sum beregningsgrunnlag	1.954.584	1.738.591
Kapitaldekning i %	19,44 %	21,24 %
Kjernekapitaldekning	17,40 %	19,11 %
Ren kjernekapitaldekning i %	15,86 %	17,56 %

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav på 3,4 % fra 30.06.2017, og det forventes at banken mottar nytt krav i løpet av sommeren/høsten 2019.

Banken har vedtatt et konsolidert kapitalmål for ren kjernekapital på 16,4 %, inkludert 1 %-poeng i styringsbuffer.

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2018 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 147 millioner:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	48.865
Motsyklisk buffer (2,00 %)	39.092
Systemrisikobuffer (3,00 %)	58.638
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	146.594
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	87.956
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	75.509

Banken har kr 222 millioner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapital-bufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	20.031
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	129.797
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	11.239
Øvrige eiendeler	4.583.928
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-39.456
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-39.456
Totalt eksponeringsbeløp	4.705.539
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	4.705.539
Kapital	
Kjernekapital	340.059
Kjernekapital etter overgangsregler	340.059
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	7,227 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	7,227 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt eller innskuddskonti ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at kontoen ble overtrukket.

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt ennå, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

Konstaterte tap på engasjementer er tap som regnes som endelig.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og vurdert verdi av pant. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til påregnelig salgpris fratrasket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvise vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen. Banken har forsøkt å dele inn bankens utlån i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å betale ved forfall.

Verdifall for grupper av utlån beregnes som prosentandeler av brutto utlån etter fradrag for individuelle nedskrivninger, avhengig av risikogruppe og risikoklasse.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	143.200			143.200
Lønnstakere o.l.	3.287.551	297.803	11.621	3.596.975
Utlandet				
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-	-
Industriproduksjon	8.507	6	315	8.828
Bygg og anlegg	121.013	20.062	1.623	142.698
Varehandel, hotell/restaurant	10.282	474	1.578	12.334
Transport, lagring	7.691	-	3.383	11.074
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	787.105	30.011	11.843	828.959
Sosial og privat tjenesteyting	46.557	7.964	5.832	60.353
Sentralbank	56.865			56.865
Kredittinstitusjoner	42.076			42.076
Sum	4.510.847	356.321	36.195	4.903.363
Oslo	3.133.854	234.150	32.267	3.400.271
Randsone Oslo	1.345.983	122.109	3.928	1.472.020
Resten av Norge	23.020	61	-	23.081
Utlandet	7.990	-	-	7.990
Gjennomsnitt²	3.969.236	291.269	36.015	4.296.520

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

- (0) - (0)

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjestående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjestående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	21.016	143.293	547.742	604.780	3.074.242	119.774	4.510.847
Ubenyttede rammer			134.991		221.330		356.321
Garantier				-	36.195		36.195
Sum	21.016	143.293	682.733	604.780	3.331.767	119.774	4.903.362

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Pilar 3

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønntakere o.l.	7.764					
Utlandet						
Næringssektor fordelt:						
Jordbruk, skogbruk, fiske						
Industriproduksjon						
Bygg og anlegg						
Varehandel, hotell/restaurant	358					
Transport, lagring						
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	531					
Sosial og privat tjenesteyting						
Sum	8.652	-	-	-	-	-
"Hjemkommune"	5.403					
"Øvrige deler av hjemfylke"	3.248					
Resten av Norge						
Utlandet	1					
¹ Kun individuelle nedskrivninger						
² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.						

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.		
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning		
Økte individuelle nedskrivninger i perioden		
Nye individuelle nedskrivninger i perioden		
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden		
Individuelle nedskrivninger 31.12.	-	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	8.400	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	600	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	9.000	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier (og ubenyttede kreditter for IFRS-banker)
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		-
Periodens endring i gruppeavsetninger	600	
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-2	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	43	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-99	
Periodens tapsekostnader	542	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. 31.12.2018 ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrasket den ansvarlige kapitalen.

Pilar 3

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp for sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	56.865	56.865	-	-	0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	143.371	143.371		143.371		
Offentlige foretak	50	50				
Multilaterale utviklingsbanker	-	-				
Internasjonale organisasjoner	-	-				
Institusjoner	61.312	61.312		61.312		
Foretak	96.362	86.718				
Massemarkedsengasjementer	-	-				
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	4.127.006	4.127.006			95 %	
Forfalte engasjementer	8.659	8.659			91 %	
Høyrisiko-engasjementer	-	-				
Obligasjoner med fortrinnsrett	241.709	241.709		241.709		
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	38.026	38.026		38.026		
Andeler i verdipapirfond	20.522	20.522				
Egenkapitalposisjoner	34.952	34.952				
Øvrige engasjementer	104.662	104.662				
Sum	4.933.497	4.923.853	-	484.419		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp for sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi.

Sikkerhetsobjekter som er ukjente for oss, skal dokumentere sin verdi gjennom offentlig takst. På eiendommer i vårt primærmarked benyttes, i tillegg til takst, bankens markeds kunnskap ved fastsettelse av verdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2018 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	445.287	326	445.599	326
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	240.955	240.955	241.036	241.036
herav: sikrede verdipapirer (ABS)		-		-
herav: utstedt av offentlig forvaltning	143.200	85.170	143.427	85.366
herav: utstedt av finansielle foretak	61.133	-	61.136	
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak				

Tabellen viser bankens mottatte sikkerheter pr 31.12.2018

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt	
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring		1.114
Andre mottatte sikkerheter		7.946.560

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Bien Sparebank ASA har ingen derivater hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Bankens beholdning av aksjer og andeler er klassifisert som omløpsportefølje (gevinstformål) og anleggsaksjer (strategisk formål). Omløpsporteføljen er vurdert til det laveste av markedsverdi (børsverdi pr 31.12), og kostpris på porteføljenivå.

Anleggsaksjer, poster som er beregnet til varig eie, er vurdert til anskaffelseskost.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål	20.522	20.522	132	-58	-58	
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	20.522	20.522	132	-58	-58	
Aksjer og andeler – strategisk formål	70.358	79.768	3.788	-	-	-
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	70.358	79.768	3.788	-	-	-

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som følge av at enkelte eiendels- og gjeldsposter har ulik gjenstående rentebindingstid. Bien Sparebank har definert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer/verdipapirgjeld
- Innskudd fra kunder
- Annen rentebærende gjeld.

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå gjennom rentebinding på plasseringer og innlån. Renterisikoen i banken anses som lav.

Renterisiko	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	4.542
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	758
Øvrige rentebærende eiendeler	3
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	-4.721
Verdipapirgjeld	-1.528
Øvrig rentebærende gjeld	-180
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	-1.126

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Innledning

Foretak som er underlagt kapitaldekningsregelverket skal i tillegg til å oppfylle minstekrav til ansvarlig kapital etter pilar 1, regelmessig gjennomføre en intern kapitalvurderingsprosess (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP) for å ta stilling til kapitalbehov.

Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle planlagte strukturelle endringer osv.

Bien Sparebank bruker Eika Gruppens VIS modeller for beregning av risiko og kapitalbehov i forbindelse med ICAAP. Modellen omfatter nødvendige arbeidsprosesser, instruksjer, beregningen og øvrige dokumenter som anses nødvendige for å etablere en tilstrekkelig ICAAP prosess. ICAAP –rapport for 2018 er drøftet gjennomgående i bankens styre i forbindelse med gjennomgang av kvartalsrapporter og kapitalutvidelse.

7.2 Organisering og ansvar

God risiko- og kapitalstyring står helt sentralt i Bien Sparebanks virksomhet, og styret har vedtatt at bankens risikoprofil skal være lav. Ansvaret og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er et samarbeid mellom bankens styre, ledelse og fagansvarlige felles rolle for risikostyring og compliance.

Styret har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

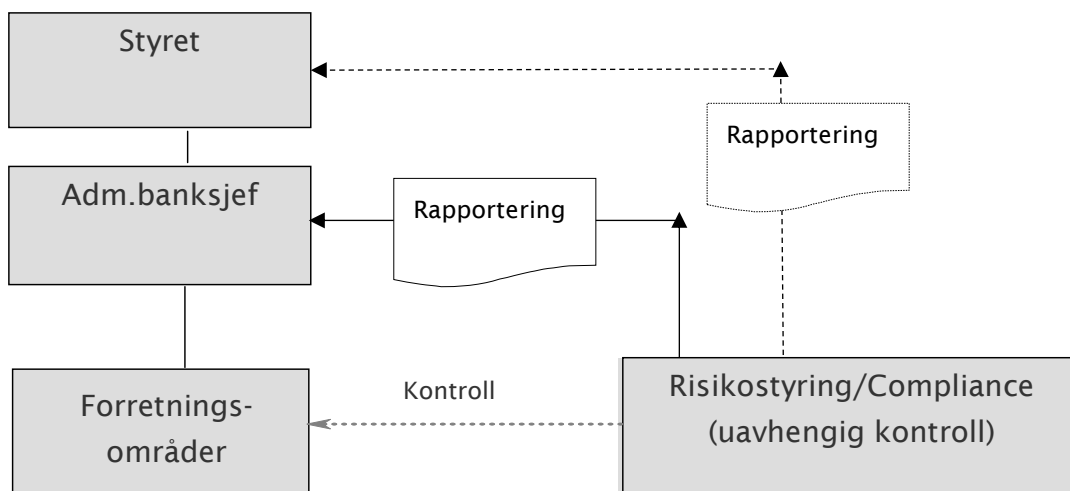
Adm.banksjef har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm.banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Ledere i samarbeid med fagansvarlige har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Banken har en uavhengig risikostyrings- og compliancefunksjon med tilstrekkelig kompetanse, ressurser, tid og gjennomslagskraft. Risikostyringsfunksjonen skal sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert, styrt, målt og rapportert av lederne for de ulike forretningsområdene. Compliancefunksjonen skal sikre at bankens forretningsområder etterlever lover, forskrifter og standarder, slik at banken ikke blir rammet av offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme. Bankens retningslinjer for risikostyrings- og compliancefunksjonen beskriver funksjonens organisatoriske plassering, arbeidsoppgaver og krav til kompetanse.

Pilar 3

Organisering av risikostyrings- og compliancefunksjonen er illustrert i figuren nedenfor.



Risikostyrings- og compliancefunksjonen rapporterer til adm. banksjef, og kan rapportere direkte til styret i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporteringen. Risikostyrings- og compliancefunksjonen skal utarbeide kvartalsvis rapport som omfatter alle forretningsområder som inneholder status, utvikling og vurderinger på områdene risikostyring og compliance. I tillegg avgis en årlig rapport som oppsummerer viktige complianceforhold i året som har gått og med hovedprioriteringer for året som kommer. Rapportene skal behandles av styret.

Banken har ikke internrevisjon. Bankens eksterne revisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapitalsituasjon. Ekstern revisor utarbeider årlig en uavhengig bekreftelse av bankens internkontroll som også inneholder vurdering av bankens kapitalanalyse (ICAAP).

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter			
1	Utsteder	Bien Sparebank ASA	Bien Sparebank ASA
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010811581	NO0010711047
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk	Norsk
Behandling etter kapitalregelverket			
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital	Ansvarelig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	30 mill	40 mill
9	Instrumentets nominelle verdi	30 mill	40 mill
9a	Emisjonskurs	100	100
9b	Innløsningskurs	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld – amortisert kost	Gjeld – amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	01.12.2017	15.05.2014
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	N/A	15.05.2024
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	01.12.2022	15.05.2019
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Hver rentebetalingsdato etter 01.12.2022	Hver rentebetalingsdato etter 15.05.2019
Renter/utbytte			
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mnd Nibor +3,8	3 mnd Nibor +2,05
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Pliktig	Pliktig
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Pliktig	Pliktig
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei	Nei

Pilar 3

	Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Ihht enhver tid gjeldende regulering samt forvaltningspraksis for nedskrivning	Etter relevante regler i det til enhver tid gjeldende regelverk, i dag Finansforetaksloven § 21-6 jf. Beregningsforskriften § 16 nr. 4
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Delvis	Delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Etter nedskrivning av obligasjonene kan utstederen skrive opp obligasjonene og betale obligasjonsrente ihht de til enhver tid gjeldende renter for slik oppskrivning og rentebetaling.	Etter nedskrivning av obligasjonene kan utstederen skrive opp obligasjonene og ved at det tillegges en andel av akkumulert overskudd. Eventuell rente skal beregnes av nedskrevet beløp.
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Tilleggs kapital	Senior obligasjoner
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N/A

		(A) Beløp på datoen for offentliggjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	275.024,00	26 (1), 27, 28 og 29
	herav: instrumenttype 1		
	herav: instrumenttype 2		
	herav: instrumenttype 3		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	54.785,00	26 (1) (c)
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser		84
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	19.706,00	26 (2)
6	Ren kjernekapital for regulatoriske justeringer	349.515,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a

Pilar 3

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjemekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjemekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	- 39.456,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	310.059,00	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Pilar 3

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	30.000,00	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	30.000,00	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	30.000,00	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	340.059,00	Sum rad 29 og rad 44

Pilar 3

Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	39.983,00	62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	39.983,00	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjemekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjemekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggskapital	39.983,00	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	380.042,00	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjemekapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjemekapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital		
60	Beregningsgrunnlag	1.954.584,00	

Pilar 3

Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjemekapitaldekning	15,86 %	92 (2) (a)
62	Kjemekapitaldekning	17,40 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	19,44 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget		CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	2,50	
66	herav: motsyklisk buffer	2,00	
67	herav: systemrisikobuffer	3,00	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjemekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	15,86 %	CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		
Kapitaldekning og buffere			
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70
73	Beholdninger av ren kjemekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS		
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen			
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
80	Grense for medregning av rene kjemekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)
81	Overskytende ren kjemekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)